

Granskning av delårsrapporten per augusti 2018

Region Västerbottens (tidigare landstingets) revisorer har den 19 november 2018 överlämnat missiv gällande granskning av delårsrapport per augusti.

Av granskningen av den finansiella delen framgår att revisorerna bedömer att delårsboks slutet i allt väsentligt har upprättats enligt lag om kommunal redovisning och god revisions sed och att redovisningen ger en rättvisande bild av landstingets ekonomiska resultat och ställning per den 31 augusti 2018.

Dåvarande landstingets bokslutsprocess bedöms av revisorerna som fungerande och de instämmer i styrelsens bedömning om att fullmäktiges finansiella mål till stor del kommer att nås vid årets slut.

Revisorerna kommenterar det negativa i att den dåvarande landstingsstyrelsens (från och med 2019 regionstyrelse) bedömning i delårsrapporten är att verksamheterna vid årets slut kommer ha ett underskott på över 380 miljoner kronor. Revisorerna är oroad över att landstingets verksamheter under flera år haft stora underskott och framhåller att både regionstyrelsen (tidigare landstingsstyrelsen) och hälso- och sjukvårdsnämnden behöver ta krafttag för att komma till rätta med detta.

I granskningen bedömer revisorerna att delårsrapporten saknar tydlig beskrivning kring varför verksamheterna under flera år redovisat stora underskott. De anser också att det saknas beskrivning om varför vidtagna åtgärder av dåvarande landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden inte varit tillräckliga samt beskrivning vilka ytterligare åtgärder som saknas för att klara sina budgetar.

Utöver detta anser revisorerna att redovisningen av verksamhetsmålen behöver utvecklas och att underlag till delårsrapport är av varierad kvalitet. De anser också att uppföljning av fullmäktiges uppdrag till styrelser och nämnder behöver utvecklas och brytas ner till mätbara mål och aktiviteter. Revisorerna anser därutöver att det saknas en samlad bedömning av om målen för god ekonomisk hushållning kommer att nås vid årets slut.

Med utgångspunkt i granskningarna lämnar revisorerna följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Utred vilka genomgripande förändringar som behövs för att regionens (landstingets) verksamheter ska klara sina budgetar. Säkerställ att tillräckliga åtgärder blir genomförda inom regionstyrelsens ansvarsområde som nämnd. För dialog med hälso- och sjukvårdsnämnden om vilka åtgärder som nämnden bör vidta.
- Bered förslag på åtgärder för ställningstagande av fullmäktige i händelse av att någon styrelse eller nämnd redovisar att de riskerar att inte uppnå fullmäktiges mål eller klarar av att genomföra fullmäktiges uppdrag.

- De rutiner som finns för arbetet på tjänstemannanivå med delårsrapporten behöver kompletteras så att det blir tydligare för chefer och medarbetare om vem som ska göra vad och hur de olika momenten ska utföras.
- Säkerställ att det för delårsrapporten finns underlag för att bedöma måluppfyllelsen för alla de övergripande mål som fullmäktige beslutat om.
- Redovisningen i delårsrapporten är i första hand inriktad på landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och rehabilitering. Utveckla redovisningen av resultat per augusti och prognoser om måluppfyllelsen för helår för övriga nämnder. Gör tydliga bedömningar i den samlade delårsrapporten för regionen (landstinget) om de resultat som styrelser och nämnder redovisar i sina delårsrapporter är tillräckliga och om prognoser är rimliga.
- Ha bättre uppsikt över de underlag som övriga nämnder lämnar till styrelsens samlade delårsrapport för regionen (landstinget) och säkerställ att underlagen håller en tillräcklig kvalitet. Kommentera i den samlade delårsrapporten för regionen (landstinget) om de underlag som övriga nämnder lämnar in är bristfälliga.
- Utveckla redovisningen i delårsrapporten av resultatet av de uppdrag som fullmäktige lämnat till styrelser och nämnder. Med utgångspunkt av fullmäktiges uppdrag bör berörda styrelser och nämnder besluta om vilka aktiviteter m.m. som de avser genomföra. I delårsrapporten bör styrelsen redovisa i vilken grad aktiviteterna m.m. är genomförda samt bedöma om måluppfyllelsen för uppdragen vid årets slut.
- Utveckla analyserna i delårsrapporten om orsaker till bristande måluppfyllelse och om orsaker till att åtgärder inte har varit tillräckliga.
- Gör i delårsrapporten en samlad bedömning om målen för god ekonomisk hushållning kommer att nås vid årets slut. En förutsättning är att resultat för verksamhetsmål och finansiella mål bedöms i ett sammanhang.
- Prioritera arbetet med att införa komponentavskrivningar.
- Säkerställ tillräcklig kvalitet i underlag till bokslutsbilagor för redovisade balanskonton.
- Säkerställ att statliga bidrag som inte är återbetalningsskyldiga blir intäktsförda den tidpunkt då landstinget får bidraget.

Regionstyrelsen instämmer i huvudsak i revisionens iakttagelser och har följande kommentarer till de rekommendationer som lämnats;

Följande åtgärder har genomförts:

- Inför 2018 beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden om en skrivelse till landstingsfullmäktige om budget och verksamhet inom hälso- och sjukvårdsnämnden (VLL 2505-2017) för att uppmärksamma landstingsfullmäktige på att ytterligare kostnadsreduceringar inte är möjliga utifrån det uppdrag nämnden fått från landstingsfullmäktige. Skrivelsen behandlades vid landstingsfullmäktiges sammanträde den 20 februari 2018, § 34, efter beredning av landstingsstyrelsen.

- En tid- och aktivitetsplan beslutades tillsammans med anvisningar för planerings- och budgetprocessen för 2018 vid landstingsstyrelsens sammanträde den 7 mars 2018. Anvisningar för plan och budget 2018 beslutades av landstingsstyrelsen den 7 mars 2017 (se VLL 12-2017). Där framgår att nämnden/styrelsen ska beskriva hur den säkerställer att beslutade åtgärder genomförs för att klara ram 2017, vilka förändringar som föranleder omprioriteringar 2018 samt hur nämnden/styrelsen arbetar för att på lång sikt klara sitt uppdrag.
- Fullmäktigeuppdragen har konkretiserats med avseende på aktiviteter och beskrivning av uppdragen för en tydligare uppföljning.
- Beträffande revisionens rekommendation om att prioritera arbetet med att införa komponentavskrivningar, så tillämpas komponentredovisning från år 2018. Styrelsen gör bedömningen att komponentindelning är tillämpligt på byggnader.

Regionstyrelsen har påbörjat/planerar arbete med följande åtgärder:

- Fortsatt arbete med krav på tydligare analyser i syfte att regionens verksamheter ska klara sin budget. I samband med resultatdialoger följs beslutade åtgärder upp och i de fall där avvikelser noteras vidtas ytterligare åtgärder. Risken att verksamheten inte klarar sina ekonomiska förutsättningar kommer att följas inom regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens fastställda internkontrollplaner för 2019, genom att kontrollera att åtgärder följs upp vid resultatdialoger samt att enheter med underskott kompletterar sin åtgärdsplan. Utöver detta kommer även en särskild instruktion i de anvisningar som skickas ut inför delårs- och årsrapportering 2019 rikta särskild uppmärksamhet på hantering av åtgärder inom de områden där mål och uppdrag riskerar att inte nås.
- En översyn av gällande styrdokument kommer att slutföras mot bakgrund av regionbildning och ny förvaltningsorganisation. I det arbetet ingår att förtydliga roller samt ansvar i planerings- och uppföljningsprocessen vid övergången från en förvaltning till flerförvaltningslösning. Detta för att komplettera rutiner för chefer och medarbetare i arbetet med delårs- och årsrapport. Ett arbete har påbörjats med att harmonisera instruktionerna för samtliga nämnder i syfte att skapa förutsättningar för en grundläggande bedömning av måluppfyllelse och prognos per helår.
- I den förestående planeringsprocessen av regionplan ska tillräckliga underlag för bedömning av fullmäktiges övergripande mål säkerställas.
- För att utveckla styrelsens samlade bedömning vid delårsrapport per augusti om målen för god ekonomisk hushållning kommer att nås vid årets slut, kommer förbättringsarbetet med kriterier som ska ligga till grund för en sådan bedömning att prioriteras.
- För att förbättra kvalitet i underlag till bokslutsbilagor samt säkerställa att statliga bidrag som inte är återbetalningsskyldiga blir intäktsförda den tidpunkt då Region Västerbotten får bidraget, pågår förbättringsarbete genom bland annat informationsinsatser.

2019-04-02

Strukturella och genomgripande förändringar kommer att vara nödvändiga för att möta framtida utmaningar. I regionplan 2019 har uppdrag riktats till regionstyrelsen för att förbereda åtgärder för ekonomisk hållbarhet för kommande planperiod. Styrelsen har även uppdrag att utreda och ta fram underlag för att införa en ny styrmodell samt utreda och föreslå en långsiktig och finansierad investeringsplan. Samtliga uppdrag har påbörjats och kommer att redovisas i regionstyrelsens uppföljning under 2019.

REGION VÄSTERBOTTEN
Regionstyrelsen

Peter Olofsson
Ordförande

Kent Ehliasson
Regiondirektör